

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5C/198/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815204868
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2020:8815204868.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v právnej veci navrhovateľky: G. W., Q.. XX.XX.XXXX, W. U. S. XXX/X, T., W. Č.: D. XX, XXX XX D., Č. N. proti mužovi ktorého otcovstvo má byť určené- odporcovi: Z. H., Q..XX.X.XXXX W. U. S. XXX, W.Č.. Ú. Q. T. W. K. Y., D. X, N., za účasti J. D. Z. W., Q..XX.X.XXXX, W.G. U. S. XXX/X, T. W. Č.: D. XX, XXX XX D., Č. N. zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti osôb, ktorým bolo dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti: X. T. T., Q.. X.X.XXXX, W. U. S. XXX/X, T., 2. H. T., Q.. X.XX.XXXX, W. U. S. XXX/X, T., o určenie otcovstva a úpravu práv a povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu, t a k t o

rozhodol:

Súd určuje, že Z. H., nar. XX.X.XXXX je otcom maloletej Z. W., nar. XX.X.XXXX pochádzajúcej z matky G. W., nar. XX.X.XXXX.

Zveruje maloletú Z. W., nar. XX.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti T. T., nar. X.X.XXXX a H. T., nar. X.XX.XXXX, obaja bytom T., S. XXX/X.

Osoby, ktorým bolo dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti sú povinné vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok majú iba v bežných veciach.

Otec ako aj matka maloletého dieťaťa sú povinní platiť výživné na maloleté dieťa, každý z nich vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, podľa osobitného zákona, obaja do 25-teho dňa toho, ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou, začínajúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Štátu nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala vydania rozsudku, ktorým by súd určil, že otcom maloletej G. W. je odporca. Zároveň navrhla zaviazat' otca mal. dieťaťa platením výživného vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, podľa osobitného zákona, osobám, ktorým bolo dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

2. Svoj návrh odôvodnila tým, že rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 9P/30/2013 z 4.4.2013 bola maloletá Z. W. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti bratovi navrhovateľky a jeho manželke. Rozsudkom

tunajšieho súdu sp.zn. 11C/174/2010 z 22.11.2010 bolo zapreté otcovstvo svedčiace manželovi matky. Biologickým otcom dieťaťa je odporca, s ktorým navrhovateľka žila a intímne sa stýkala v čase rozhodnom pre počatie dieťaťa. Maloletá je zdravá a má bežné potreby. Navrhovateľka žije v Českej republike a zabezpečuje tam starostlivosť dvom deťom.

3. Odporca popieral, že by bol otcom maloletého dieťaťa.

4. Kolízny opatrovník uviedol, že odporúča súdu určiť odporcu Z. H., nar. XX.XX.XXXX za otca mal. Z. W., nar. XX.XX.XXXX a zaviazať ho platením výživného vo výške po 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, ktoré výživné bude povinný platiť na účet ÚPSVaR Vranov nad Topľou. Náhradní rodičia s výchovou maloletej nemajú žiadne ťažkosti.

5. Osoby, ktorým bolo dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti uviedli, že starostlivosť o maloleté dieťa zvládajú.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, výsluchom navrhovateľky vykonaným dožiadaným súdom Okresným súdom Nitra, výsluchom odporcu vykonaným dožiadaným súdom Okresným súdom Ružomberok, výsluchom svedkyne L. W., oboznámením sa s listinnými dôkazmi predloženými účastníkmi a vyžiadanými súdom, a to rodným listom mal. dieťaťa, písomnými vyjadreniami účastníkov konania, znaleckým posudkom Prof. RNDr. Z. U., DrSc. č. 22/2019, správami kolízneho opatrovníka z 7.5.2018, z 14.6.2018 a z 22.1.2020, výpisom z registra trestov muža, ktorého otcovstva má byť určené, lustráciami ZVJS navrhovateľky a odporcu, lustráciami v Sociálnej poisťovni ohľadne navrhovateľky a odporcu, správou Úradu práce Českej republiky z 26.4.2018, správami Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra-Chrenová z 21.6.2018 a z 15.1.2020, správami Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Ružomberok z 24.4.2018 a 16.1.2020, zápisnicu o výsluchu odporcu napísanú pred dožiadaným súdom Okresným súdom Ružomberok, zápisnicu o výsluchu navrhovateľky napísanú pred dožiadaným súdom Okresným súdom Nitra, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou z 15.1.2020, správou Sociálnej poisťovne zo dňa 21.1.2020, Oznámením vydaným Úradom práce Českej republiky zo dňa 21.1.2020, poukazmi o odoslaní peňažných prostriedkov ako aj potvrdením Základnej školy a Materskej školy Dešov zo dňa 14.2.2020 predloženými navrhovateľkou, spisom tunajšieho súdu sp. zn. 11C/174/2010 a spisom tunajšieho súdu sp.zn. 9P/30/2013 a zistil tento skutkový stav:

7. Z rodného listu mal súd preukázané, že maloletá sa narodila dňa XX.X.XXXX z matky G. W., rod. T., nar. XX.X.XXXX. Otec dieťaťa v rodnom liste nie je uvedený.

8. Navrhovateľka vo výpovedi pred dožiadaným súdom uviedla, že nevie presne, kedy sa s odporcom spoznali, pozná ho celý život, žil vedľa nich. Chvilu žili aj v spoločnej domácnosti. Vo výkone trestu bol viackrát, navrhovateľka si presné dátumy nepamätala. S odporcom sa intímne stýkali, ochranné prostriedky nepoužili. V období od augusta do decembra 2008 sa s inými mužmi nestýkala.

9. Odporca vo výpovedi pred dožiadaným súdom uviedol, že celé rozhodné obdobie pre narodenie dieťaťa žil pri bratoch a nežil s navrhovateľkou, žila už s iným mužom. Po návrate z výkonu trestu v roku 2008 už sa s navrhovateľkou nestýkal.

10. Z výpovede svedkyne L. W., nar. XX.X.XXXX, vyplynulo, že je družkou muža, ktorého otcovstvo má byť určené. Odporca nevedel o tom, kto je otcom maloletej, navrhovateľka žila v podstate naraz s dvoma mužmi. Raz bol jeden vo väzení, raz druhý, raz žila s jedným, raz žila s druhým.

11. Svedkyňa sa s odporcom zoznámila v priebehu roka 2013. Navrhovateľku poznala, dokonca ju aj navštevovala. Svedkyňa s odporcom žije v spoločnej domácnosti šesť rokov (jún 2019). Kde sa nachádzal odporca v roku 2008 alebo v roku 2009 nevedela uviesť, v tom čase mala možno 13 rokov.

XX. T. T. vo výpovedi uviedla, že maloletá býva s nimi v spoločnej domácnosti, pokiaľ ide o matku maloletej táto na výživu maloletej neprispieva, nakoľko je vo výkone trestu. Predtým tak isto prispievala skôr iba materiálne, posielala z Čiech šaty, prípadne balík, neprispievala teda priamo finančne. Druh matky maloletej, poslal jej sumu 320,- eur na výživu maloletej, respektíve suma 320,- eur, ktorú poslal, mala byť použitá na úhradu výživného pre maloletú Z., ale zároveň aj maloletú H.. Pokiaľ ide o

maloletú Z., tak mesačne uhrádza na oblečenie sumu 30,- až 40,- eur. Osobitné výdavky v súvislosti so zdravotným stavom alebo s výživou maloletej nemá. Pre celú rodinu uhrádza sumu 200,- eur mesačne na mäso, 40 eur uhrádza za cestoviny. Stará sa o tri deti, ktoré s ňou žijú v spoločnej domácnosti, jedno dieťa je synovo a dve ďalšie sú H. a Z.. V spoločnej domácnosti žijú s manželom. Poberá rodičovský príspevok, opakovaný príspevok a prídavky na deti, spolu v sume 620,- eur. Žiaden iný príjem nemá. O deti sa vládze starať, lieči sa na zvýšený tlak, súdne trestaná nebola. Pokiaľ ide o rozhodné obdobie pre počatie maloletého dieťaťa, vie potvrdiť iba to, že muž, ktorého otcovstvo má byť určené a navrhovateľka žili v spoločnej domácnosti vo T., mohlo to byť aj v roku 2008, avšak nevie uviesť, či v rozhodnom období od augusta do decembra 2008.

XX. H. T. vo svojej výpovedi uviedol, že potvrdzuje všetko ohľadne majetkových pomerov, čo uviedla T. T. vo svojej výpovedi. Zároveň dodal, že jeho príjem je invalidný dôchodok vo výške 200, - eur mesačne. Lieči sa na vysoký krvný tlak, avšak má nádor štítnej žľazy, na ktorý sa tak isto lieči. Potvrdil, že sa vládze o maloleté deti starať aj napriek svojmu ochoreniu. Súdne trestaný nikdy nebol.

14. Zo znaleckého posudku č. 22/2019 podaného Prof. RNDr. Z. U., DrSc. vyplynulo, že pravdepodobnosť otcovstva odporcu k maloletej má hodnotu 99,974%. Otcovstvo k maloletej možno považovať prakticky za dokázané.

15. Zo správy kolízneho opatrovníka z 22.1.2020 vyplynulo, že matka, G. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXX/X, T. žije naďalej v J. U. v Č. N., s partnerom H. D., nar. XX.XX.XXXX. Majú spolu dve maloleté deti. Matka príležitostne dochádza do obce T., kde sa stretne s mal. deťmi Z. W., nar. XX.XX.XXXX a H. H., nar. XX.XX.XXXX. Podľa vyjadrenia príbuzných, matka uvažuje o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti, s tým, že by deti žili pri nej v Českej republike. Postoj detí voči tomu je naďalej ambivalentný, nakoľko bez matky žijú siedmym rokom. Majú citové a sociálne väzby k tamjšiemu prostrediu. Pokiaľ tu matka bola na návšteve, deti prirodzene byť pri nej chceli a tešili sa jej prítomnosti. Deťom zaslala balík, priniesla im oblečenie. S rodinou udržia matka telefonicky kontakt. V obci N. žije ďalších päť matkiných maloletých detí, ktoré sú zverené do náhradnej osobnej starostlivosti príbuzných ich otca, H. W., nar. XX.XX.XXXX, teda bývalého manžela matky. Matka má voči týmto deťom určenú vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu, ktorú si má plniť na účet ÚPSVaR Košice. Odporca Z. H. je vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Ružomberok. Je otcom mal. H. H., nar. XX.XX.XXXX, pochádzajúcej z navrhovateľky. Záujem o deti H. G. Z. otec neprejavuje. Vyživovaciu povinnosť k mal. H. si riadne neplní. Z jeho družného vzťahu s L. W., nar. XX.XX.XXXX, pochádzajú tri maloleté deti H. - J., nar. XX.XX.XXXX, R., nar. XX.XX.XXXX a J., nar. XX.XX.XXXX. Rodičovské práva a povinnosti voči týmto maloletým deťom upravované neboli. Družka odporcu si v nedávnom čase našla nového partnera. Rozsudkom Okresného súdu vo Vranove nad Topľou č.k. 9P/30/2013 zo dňa 04.04.2013 boli maloleté deti Z. W., nar. XX.XX.XXXX a H. H. (r.W.), nar. XX.XX.XXXX zverené do náhradnej osobnej starostlivosti manželov T. a H. T. Matka bola zaviazaná platením výživného v minimálnej výške k rukám náhradných rodičov. Ide o matkinho brata s manželkou. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8P/174/2014 zo dňa 27.11.2014 bol Z. H. zaviazaný platením výživného na mal. H. H. v minimálnej výške k rukám náhradných rodičov. Bytové a sociálne podmienky náhradnej rodiny sú na primeranej úrovni. Rodina obýva murovaný dom pozostávajúci z dvoch izieb a kuchyne. Domácnosť je účelovo zariadená, udržiavaná v poriadku. V spoločnej domácnosti žijú náhradní rodičia, T., nar. XX.XX.XXXX a H., nar. XX.XX.XXXX T., ktorí poskytujú náhradnú osobnú starostlivosť aj maloletému vnukovi R. T., nar. XX.XX.XXXX. Maloletá Z. je zdravá, jej ošetrojúcou lekárkou je MUDr. Š.. Je žiačkou 3. ročníka Základnej školy Vehec. Náhradní rodičia s jej výchovou nemajú žiadne ťažkosti. Na základe vykonaného znaleckého dokazovania odporúčajú určiť odporcu Z. H., nar. XX.XX.XXXX za otca mal. Z. W. a zaviazat ho platením výživného vo výške po 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa podľa osobitného predpisu, ktoré výživné bude povinný platiť na účet ÚPSVaR Vranov nad Topľou.

16. Zo správ kolízneho opatrovníka z 7.5.2018 ako aj z 14.6.2018 vyplynulo, že v danom čase otcovstvo voči maloletej Z. a H. určené nebolo, avšak odporca nachádzajúci sa v danom čase vo výkone trestu odňatia slobody, sa voči otcovstvu k obidvom deťom hlásil. V máji 2013 bol prepustený na slobodu a následne uznal otcovstvo len voči maloletej H.. Navrhovateľka je údajne už prepustená z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová, kde si odpykávala trest pre prečin zanedbania povinnej výživy. Podľa nám dostupných informácií jej bol naposledy trest uložený Trestným rozkazom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 12T/29/2017 zo dňa 31.3.2017. Z jej manželstva s H. W. pochádza ďalších

päť maloletých detí, ktoré sú zverené do náhradnej osobnej starostlivosti príbuzných zo strany ich otca. Po ich opustení v roku 2012 a odchode do Českej republiky tam matka nadviazala družný vzťah s iným mužom. V Českej republike má s druhom dve deti. Odporca žije v družnom vzťahu s L.I. W.. Táto počas návštevy v rodine dňa 3.5.2018 uviedla, že menovaný je od 5.3.2018 vo výkone trestu odňatia slobody. Mal by si odpykať trest odňatia slobody v trvaní jedného roka, avšak očakáva ďalšie súdne pojednávanie v trestnej veci. Spolu s družkou býval v murovanej chatrči na D.Ž. I. Č.. XXX/XX v obci T.. Domácnosť pozostáva z jednej izby so základným vybavením, udržiavaná je v poriadku. Majú spolu tri deti, J. H., nar. X.X.XXXX, voči ktorému dobrovoľne uznal otcovstvo, aj keď nie je jeho biologickým otcom, R. H., nar. XX.XX.XXXX a J. H., nar. XX.XX.XXXX. Jeho družka poberá rodičovský príspevok a prídavky na dieťa. S maloletou Z. W. sa odporca nestretával, nejavil o ňu záujem a družka tvrdí, že sa necítil byť biologickým otcom dieťaťa. Maloletá Z. je žiačkou 2. ročníka Základnej Školy Vehec. Je zdravá a má bežné potreby. Povinnú školskú dochádzku údajne dodržiava. Náhradných rodičov rešpektuje a t.č. s ňou nemajú žiadne výchovné ťažkosti. Manželia T. jej zabezpečujú riadnu starostlivosť. Spoločne s ďalšími dvomi maloletými deťmi im zverenými do náhradnej osobnej starostlivosti obývajú dve izby s príslušenstvom v murovanom dome. Domácnosť je zariadená, udržiavaná v poriadku. Pán T. je matkiným bratom. Je invalidným dôchodcom. Pani T. je poberateľkou rodičovského príspevku na vnuka jej zvereného do náhradnej osobnej starostlivosti, prídavkov na tri mal. deti a opakovaných príspevkov pre deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

17. Zo správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra-Chrenová z 21.6.2018 vyplýva, že navrhovateľka nastúpila výkon trestu odňatia slobody 10.8.2016 a koniec trestu mala stanovený na 10.12.2018. Zaradená bola do práce dňa 13.9.2016 a jej hrubá pracovná odmena v období od 9/2016 do 5/2018 predstavovala 3440,48 eur. Z pracovnej odmeny boli vykonané zrážky na povinné poistenie v sume 426,26 eur, zrážky na úhradu trov výkonu trestu v sume 1654,24 eur a zrážky na úhradu pohľadávok ostatných oprávnených v sume 758,21 eur. Uvedené je zrejme aj z priloženého rozúčtovania odmeny.

18. Zo správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra-Chrenová z 15.1.2020 vyplýva, že navrhovateľka nastúpila výkon trestu odňatia slobody 10.8.2016 a prepustená bola 10.12.2018. Zaradená bola do práce dňa 13.9.2016 a jej hrubá pracovná odmena v období od 9/2016 do 12/2018 predstavovala 4628,57 eur. Z pracovnej odmeny boli vykonané zrážky na povinné poistenie v sume 573,47 eur, zrážky na úhradu trov výkonu trestu v sume 2124,45 eur a zrážky na úhradu pohľadávok ostatných oprávnených v sume 877,19 eur a na úhradu výživného 203,18 eur. Uvedené je zrejme aj z priloženého rozúčtovania odmeny.

19. Zo správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Ružomberok z 24.4.2018 je zrejme, že odporca nebol pracovne zaradený a nepoberal žiadnu odmenu. Na osobnom konte nemá nijaké prostriedky, ústav eviduje voči nemu pohľadávku v sume 888,34 eur.

20. Zo správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Ružomberok z 16.1.2020 je zrejme, že odporca nie je pracovne zaradený a nepoberá žiadnu odmenu. Vo výkone trestu je od 5.3.2018 pravdepodobne do 6.3.2023. Na osobnom konte má 25,02 eur, ústav eviduje voči nemu pohľadávku v sume 2518,85 eur. Podľa potvrdenia o príjme zamestnanca v období od 1/2019 do 8/2019 poberal čistú mzdu v sume 40,76 eur, 26,38 eur, 34,98 eur, 24,98 eur, 72,64 eur, 62,20 eur, 26,04 eur a 13,59 eur v jednotlivých mesiacoch.

21. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou z 15.1.2020 je zrejme, že navrhovateľka ani odporca nepoberajú z úradu žiadne dávky ani príspevky.

22. Zo správy Sociálnej poisťovne zo dňa 21.1.2020 je zrejme, že navrhovateľka ani odporca nie sú poberateľmi dávky v nezamestnanosti, nemocenskej dávky ani dôchodkovej dávky.

23. Z Oznámenia vydaného Úradom práce Českej republiky zo dňa 21.1.2020 vyplýva, že navrhovateľke bol zvýšený príspevok na živobytie zo sumy 6.456,- Kč na sumu 7800,- Kč od 1.1.2020. Príspevok musí byť použitý v prospech príjemcu a všetkých spoločne posudzovaných osôb na úhradu základných životných potrieb. Osoby spoločne posudzované sú Š. D., J. D., H. D..

24. Navrhovateľka predložila súdu tiež poukaz o odoslaní peňažných prostriedkov, kde odosielateľ je uvedený G. W., príjemca T. W. na sumu 1580 Kč zo dňa 18.11.2019, peňažný poukaz, kde odosielateľom je G. W. a príjemca je G. W. na sumu 2730 Kč z 21.1.2020, peňažný poukaz, kde odosielateľom je G.

W. a príjemca H. T. na sumu 1380 Kč zo dňa 22.1.2020, peňažný poukaz, kde odosielateľ je G. W. a príjemca T. W. na sumu 1080 Kč zo dňa 28.1.2020.

25. Z potvrdenia Základnej školy a Materskej školy Dešov zo dňa 14.2.2020 predloženými navrhovateľkou je zrejmé, že školu navštevujú deti J. D. a Š. D., pričom školné na dieťa je 250 Kč mesačne, stravné 37 Kč na deň pre dieťa do 6 rokov a 39 Kč na deň pre dieťa od 6 rokov, príspevok na výtvarné pomôcky predstavuje 500 Kč na dieťa na školský rok, za krúžok logopédie sa uhrádza 280 Kč na mesiac a za krúžok pre predškolákov 280 Kč mesačne, za výlety a rôzne akcie počas roka sa uhrádza 500 Kč ročne na dieťa.

26. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 11C/174/2010 vyplýva, že rozsudkom v predmetnej veci zo dňa 21.11.2010 bolo rozhodnuté, že súd určuje, že odporca H. W., nar. XX.XX.XXXX nie je otcom maloletých detí, maloletej Z. W., nar. XX.X.XXXX z matky G. W., nar. XX.X.XXXX a maloletej H. W. nar. XX.X.XXXX z matky G. W., nar. XX.X.XXXX. Navrhovateľke súd náhradu trov konania nepriznal. V predmetnom konaní navrhovateľka označila za otca maloletej H. W., maloletej Z. W., Z. H., nar. XX.X.XXXX.

27. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 9P/30/2013 vyplýva, že na tunajšom súde sa viedlo konanie o zverenie maloletej Z. W. do náhradnej osobnej starostlivosti, pričom z obsahu rozsudku č.k. 9P/30/2013-18 z 4.4.2013 je zrejmé, že súd zveril maloleté deti Z. W. nar. XX.X.XXXX a H. W., nar. XX.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti T. T., nar. X.X.XXXX a H. T., nar. X.XX.XXXX obaja bytom T., S. XXX/X. Matka maloletých detí bola povinná platiť výživné na každé jedno z maloletých detí vo výške 30% zo sumy životného minima pre nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, podľa osobitného predpisu, ktoré výživné bola povinná platiť vždy do každého 20-teho dňa toho, ktorého mesiaca k rukám navrhovateľa, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

28. Podľa § 94 ods. 1, 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZoR“) ak nedošlo k určeniu otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov, môže dieťa, matka alebo muž, ktorý tvrdí, že je otcom, navrhnúť, aby otcovstvo určil súd. Za otca sa považuje muž, ktorý s matkou dieťaťa súložil v čase, od ktorého neprešlo do narodenia dieťaťa menej ako stoosemdesiat a viac ako tristo dní, ak jeho otcovstvo nevyklučujú závažné okolnosti.

29. Podľa § 108 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), účastníkom konania o určenie otcovstva je navrhovateľ podľa predpisov rodinného práva, dieťa, matka a muž, ktorého otcovstvo má byť určené.

30. Podľa § 110 CMP s konaním o určenie otcovstva je spojené konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletého.

31. Podľa § 36 CMP súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

32. Podľa § 37 CMP súd si môže osvojiť zhodné skutkové tvrdenia účastníkov, ak nemá pochybnosti o ich pravdivosti, len ak nie sú v rozpore s vykonaným dokazovaním.

33. Podľa čl. 4 CMP, ak je účastníkom konania mal. dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme.

34. Podľa § 36 ods. 1 ZoR rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

35. Podľa § 24 ods. 1 a 4 ZoR v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého

dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

36. Podľa § 25 ods. 2 ZoR, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

37. Podľa § 62 ods. 1 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá dočasu, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

38. V zmysle § 62 ods. 2 ZoR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich možností, schopností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

39. Podľa § 62 ods. 3 ZoR každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona a to zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení.

40. V zmysle § 62 ods. 4 ZoR pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

41. Ako vyplýva z § 62 ods. 5 ZoR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

42. Podľa § 65 ods. 1 ZoR, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

43. Podľa § 75 ods. 1 ZoR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

44. V zmysle § 77 ods. 1 ZoR právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

45. Podľa § 45 ods. 1 ZoR, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

46. V zmysle § 45 ods. 2 ZoR, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

47. S poukazom na § 45 ods. 4 ZoR, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v

bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

48. Podľa § 45 ods. 6 ZoR, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené nedohodnú o výkone tohto práva rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

49. Ako vyplýva z § 45 ods. 7 ZoR, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

50. Podľa § 45 ods. 8 ZoR, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

51. Ako vyplýva z § 231 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

52. Podľa § 232 ods. 3 CSP lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

53. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že maloletá Ivana Turtáková sa navrhovateľke narodila dňa 16.6.2009, pričom v rodnom liste nemala uvedeného otca. Vzhľadom na skutočnosť, že v rozhodnom období mala navrhovateľka nechránený pohlavný styk iba s odporcom, podala návrh na určenie otcovstva voči nemu. Odporca otcovstvo k maloletej popieral.

54. Zo znaleckého posudku súd zistil, že hodnota pravdepodobnosti otcovstva u odporcu je 99,974 % a že otcovstvo označeného muža Z. H. treba považovať prakticky za dokázané.

55. Súd z vykonaného dokazovania zároveň nezistil žiadne závažné okolnosti, ktoré by vylučovali otcovstvo odporcu v zmysle ust. § 94 ods. 2 Zákona o rodine a preto súd určil, že odporca je otcom maloletej Z. W..

56. S konaním o určenie otcovstva v zmysle § 110 CMP je spojené konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletého.

57. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 9P/30/2013 súd zistil, že navrhovateľka maloletej Z. v novembri 2012 opustila a táto bola predbežným opatrením dočasne zverená do náhradnej osobnej starostlivosti Detského domova Sv. Nikolaja, Duchnovičova 506, Medzilaborce. Nakoľko manželka T. mali vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloletej, súd im rozsudkom zo 4.4.2013 zveril maloletej Z. spoločne s jej sestrou H. do náhradnej osobnej starostlivosti.

58. Základným predpokladom zverenia dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je, že takéto opatrenie je v záujme dieťaťa. Príčiny zverenia dieťaťa do starostlivosti inej fyzickej osoby možno

v podstate deliť na príčiny subjektívne a objektívne. Osoba, ktorej sa dieťa zveruje do starostlivosti musí mať spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Musí spĺňať predpoklady osobné, zdravotné, morálne aj osobnostné, aby bola záruka, že dieťaťu vytvoria vo svojej rodine všetky podmienky pre jeho zdravý vývoj. Rozhodnutie o náhradnej osobnej starostlivosti má dočasný charakter, ak pominú dôvody pre jeho trvanie, ktorakolvek zo strán sa môže domáhať jeho zrušenia.

59. V danom prípade na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že vzhľadom na okolnosti v rodine je náhradná osobná starostlivosť toho času najvhodnejším riešením. Rodičia prekonávajú viaceré problémy, či už v súvislosti s problémami so zákonom u oboch rodičov ako aj nepriaznivou sociálnou situáciou. Určený otec sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody pravdepodobne do 6.3.2023. Záujem o maloletú neprejavoval žiadny, tvrdil, že nie je otcom dieťaťa. Matka žije v Českej republike s druhom, s ktorým vychováva dve maloleté deti. V obci Rankovce žije ďalších päť matkiných maloletých detí, ktoré sú zverené do náhradnej osobnej starostlivosti príbuzných ich otca, teda bývalého manžela matky. Matka má voči týmto deťom určenú vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu.

60. Bytové a sociálne podmienky náhradnej rodiny sú na primeranej úrovni. Rodina obýva murovaný dom pozostávajúci z dvoch izieb a kuchyne, pričom domácnosť je udržiavaná v poriadku. Náhradní rodičia poskytujú náhradnú osobnú starostlivosť aj maloletému vnukovi R. T., nar. XX.XX.XXXX. Maloletá Z. je zdravá, je žiačkou 3. ročníka Základnej školy Vehec. Náhradní rodičia s jej výchovou nemajú žiadne ťažkosti. Maloletá žije bez matky siedmy rok, pričom má citové a sociálne väzby k prostrediu náhradnej rodiny.

61. Berúc do úvahy zistené skutočnosti rozhodol súd v zmysle výroku tohto rozsudku a zveril maloletú do náhradnej osobnej starostlivosti manželov T.. Títo spĺňajú osobnostné, bytové aj sociálne predpoklady pre zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloleté dieťa. Medzi nimi a deťmi je vytvorený primeraný citový vzťah a pobyt v ich domácnosti maloletému dieťaťu prospieva.

62. Pri určovaní vyživovacej povinnosti k mal. dieťaťu vychádzal súd z kritérií uvedených v § 62 ZoR, keď obaja rodičia majú vyživovaciu voči svojim deťom podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo na životnú úroveň svojich rodičov.

63. Zároveň tak súd zaviazal rodičov, berúc do úvahy ich osobné, zárobkové a majetkové pomery ako aj počet vyživovacích povinností platením výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené maloleté dieťa. Matka maloletej je odkázaná v Českej republike na sociálnu pomoc, pričom poberá spoločne so spoluposudzovanými deťmi a druhom iba príspevok na živobytie v sume 7800,- Kč a prídavky na deti maloletého Š. v sume 500 Kč a maloletú J. v sume 610 Kč. Druh matky nemá žiaden príjem. Otec maloletej sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, kde je prakticky bez príjmu. Má vyživovaciu povinnosť k ďalším trom maloletým deťom žijúcim s jeho družkou L. W..

64. V konaní o určenie otcovstva má maloleté dieťa zásadne právo na výživné od jeho narodenia a dôvod hodný osobitného zreteľa podľa § 77 ods. 1 ZoR sa v takomto konaní neskúma. Keďže matka maloletej požadovala určiť výživné počnúc právoplatnosťou rozsudku, bolo dôvodné tomuto návrhu vyhovieť.

65. Pri určení dlžného výživného súd zohľadnil skutočnosť, že každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima a zároveň zohľadnil aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov v období od narodenia dieťaťa.

66. Pokiaľ ide o vyživovaciu povinnosť matky k maloletej, táto je až do právoplatnosti tohto rozsudku povinná platiť výživné v zmysle rozsudku č.k. 9P/30/2013-18 z 4.4.2013. Súd ju tak zaviazal na povinnosť platiť výživné začínajúc právoplatnosťou rozsudku.

67. Pokiaľ ide o muža, ktorého otcovstvo bolo určené, v danom prípade súd neurčoval dlžné výživné s poukazom na samotný návrh, ako aj vzhľadom na okolnosti na strane otca maloletého dieťaťa, ktoré by neodôvodňovali vzhľadom na počet vyživovacích povinností a jeho sociálne pomery takéto určenie. Aj prípade určenia minimálneho výživného k maloletej narodenej v roku 2009, by toto predstavovalo výšku spôsobujúcu existenčné problémy otca maloletej, ktorý v rozhodnom období pracoval iba vo výkone

trestu odňatia slobody, ako je to zrejmé z registra Sociálnej poisťovne. Aj v súčasnosti voči nemu ústav eviduje dlh vo výške 2518,85 eur.

68. O úprave styku rodičov s maloletou súd nerozhodoval.

69. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

70. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

71. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

72. Súd nezaviazal odporcu k znášaniu trov štátu vo výške 294,24 eur, ktoré boli vyvolané nariadením znaleckého dokazovania z odboru genetiky vo veci vykonania expertízy metódou analýzy DNA za účelom potvrdenia alebo vylúčenia otcovstva z dôvodu, že splnil podmienky priznania oslobodenia od súdnych poplatkov s prihliadnutím na jeho sociálne pomery a nemajetnosť, ako to už súd uvádzal vyššie. Momentálne je vo výkone trestu pravdepodobne až do 6.3.2023, prakticky je bez príjmu, pričom má ďalšie vyživovacie povinnosti, ktoré si ani neplní.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.